

Ett europeiskt utsläppsregister

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

2005-06-09

Dokumentbeteckning

KOM (2004) 634

Förslag till en förordning om upprättande av ett europeiskt utsläppsregister

KOM (2004) 635

Förslag till rådsbeslut om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av FN/ECE:s protokoll om register över utsläpp och överföringar av föroreningar

Sammanfattning

EU och dess medlemsstater, med undantag för Malta och Slovakien, undertecknade i maj 2003 ett protokoll (ECE-protokollet) till FN/ECE:s konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen). Enligt ECE-protokollet skall signatärerna upprätta nationella utsläppsregister (Pollutant Release and Transfer Register, PRTR). För att gemenskapen skall kunna ratificera ECE-protokollet skall det nu existerande, men till omfattningen mer begränsade, europeiska utsläppsregistret (European Pollutant Emission Register, EPER) ersättas av ett mer omfattande register. Det övergripande syftet med dessa utsläppsregister är att ge allmänheten möjlighet att ta del av information om utsläpp från olika sorters anläggningar. Denna information skall underlätta allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och därmed bidra till att förebygga miljöförstöring. För att EU skall kunna upprätta ett sådant register behövs det i en EG-förordning anges hur medlemsstaternas rapportering skall gå till. Ett rådsbeslut som bemyndigar EU att ratificera protokollet skall också fattas.

1 Förslaget

1.1. Innehåll

Den föreslagna förordningen anger hur medlemsstaternas rapportering till det europeiska utsläppsregistret skall se ut samt vilken typ av utsläpp som skall

rapporteras. De ämnen som skall rapporteras samt storleken på de anläggningar som skall vara rapporteringsskyldiga framgår i annexen till förordningen. Annexen till förordningen stämmer överens med annexen till ECE-protokollet med undantag för fyra ämnen som lagts till förordningens annex: octyphenols, fluoranthene, isodrin och hexabromobiphenyl. Dessa ämnen rapporteras i dag enligt vattendirektivet.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Sverige har skrivit under ECE-protokollet. Det svenska utsläppsregistret för kemikalier (KUR) hanteras av Naturvårdsverket. Rapportering till detta register sker enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2000:13). Detta system kommer att byggas ut för att uppfylla ECE-protokollets krav. Naturvårdsverket arbetar för närvarande med att revidera de föreskrifter enligt vilka verksamhetsutövarna skall rapportera utsläpp så att Sverige skall kunna ratificera ECE-protokollet. De nya föreskrifterna beräknas vara på plats vid årsskiftet 2005/06.

1.3 Budgetära konsekvenser

Inga budgetära konsekvenser förutses på nationell nivå. Kostnader kommer i första hand att uppstå avseende kommissionen som kommer att behöva administrera en större mängd data än tidigare.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige är positivt inställt till att det upprättas ett omfattande utsläppsregister på europeisk nivå. Ett sådant register kommer att ge beslutsfattare, industri och allmänhet en god överblick över utsläppen inom unionen och bidra till ökad transparens. Informationen skall underlätta allmänhetens deltagande i beslutsprocesser på miljöområdet vilket på sikt kommer att bidra till en minskad miljöförstöring. Sveriges utgångspunkt är att EG-förordningen skall följa det ursprungliga ECE-protokollet så nära som möjligt så att EG-förordningens rapporteringskrav inte kommer att avvika nämnvärt från ECE-protokollets krav. Detta för att dels i görligaste mån undvika dubbelarbete för de nationella myndigheter som skall rapportera till kommissionen, dels undvika nya alltför betungande rapporteringskrav för de verksamheter som omfattas. Av denna anledning är Sverige tveksamt till att utöka rapporteringskraven till utsläpp från s.k. diffusa källor.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Några medlemsstater har ifrågasatt att Kommissionen ges ett permanent mandat att delta i förhandlingar om annexen till ECE-protokollet och särskilt att det sker med stöd av artikel 300 (4).

Vissa medlemsstater, däribland Sverige, är tveksamma till rapporteringen av utsläpp från diffusa källor. De flesta medlemsstaterna har haft olika synpunkter avseende detaljer men det finns inga stora meningsskiljaktigheter om förordningens innehåll.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Kommissionen har lagt fram förslaget. Europaparlamentet välkomnar förslaget men har inkommit med ett antal ändringsförslag i skärpande riktning. Ändringar som innebär betydande ändringar i Annexen bör däremot inte accepteras mot bakgrund av att EG-förordningen bör skilja sig så lite som möjligt från ECE-protokollet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget är i huvudsak ett rent genomförande av ECE-protokollet och innebär inga ytterligare rapporteringskrav för verksamhetsutövare varför det inte har bedömts nödvändigt att inhämta näringslivets synpunkter. EG-förordningen kommer främst att påverka de nationella myndigheter som i dag ansvarar för de nationella utsläppsregistren, dvs. i Sveriges fall Naturvårdsverket.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ordförandelandet planerar för att förordningen och rådsbeslutet antas vid rådsmötet den 24 juni 2005.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 175.1 och 251 EG (förordningen) och artikel 300 EG (rådsbeslutet).

3.3 Fackuttryck/termer

-